

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Т.П. Юр'єва

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„Спецкурс з економіки міського господарства”

(для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання
спеціальності 7.050107 – Економіка підприємства)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Спецкурс з економіки міського господарства” для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності 7.050107 – „Економіка підприємства”/ Укл.: Т.П. Юр’єва – Харків: ХНАМГ, 2009. - 20 с.

Укладач: Т.П. Юр’єва

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: доц., к.е.н. В.О.Костюк

Рекомендовано кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 8 від 20.03.09 р.)

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	9
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	10
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	10
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для 5 курсу денної та заочної форми навчання)).....	12
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	12
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	18
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	19

ВСТУП

Дисципліна „Спецкурс з економіки підприємств міського господарства” за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВО МОН України „Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста за спеціальностями напрямку 0501 – „Економіка і підприємництво”, 2002.

- ГСВО МОН України „Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста спеціальності 7.050107 – „Економіка підприємства”, 2004.

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста спеціальності 7.050107 - „Економіка підприємства”, Харків, 2006.

Програма ухвалена кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 1 від 28.09.2008 р.) та Вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № від 2007р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни - надати студентам ґрунтовні знання з основних розділів економіки підприємств міського господарства під кутом зору реформування галузі задля забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства як первинної ланки суспільного виробництва, а також набуття студентами необхідних практичних навичок, щодо управління ринковою економікою на сучасному етапі розвитку.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні - фінансово-економічна діяльність підприємств різних галузей ЖКГ в умовах трансформування в ринкові умови задля забезпечення ефективності господарювання.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Мікроекономіка	1. Дипломне проектування
Технологія виробництва	
Економіка підприємства	
Аналіз господарської діяльності	
Статистика	
Планування	
Ціноутворення	
Фінанси підприємств міського господарства	
Менеджмент	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль. Спецкурс з економіки підприємств міського господарства (1,5 / 54)

Змістовий модуль 1 (ЗМ) Економіка міського господарства

(0,5 кредита / 18 год.)

1.1 Сутність поняття “Міське господарство”.

1.1.1 Склад та структура міського господарства.

1.1.2 Поняття підприємства його місія і різноманітні цілі. Головні напрямки діяльності.

1.1.3 Класифікація підприємств та її практичне значення.

Чинники формування й зміни виробничої структури підприємства.

1.2. Управління підприємствами

1.2.1. Поняття та теоретико-методологічна основа класифікації методів управління.

1.2.2. Змістова характеристика економічних організаційно-розпорядчих і

соціально-психологічних методів управління.

1.2.3. Організаційні форми реалізації методів управління суб'єктами господарювання різного рівня.

1.2.4. Сутність і параметри організаційної структури управління підприємством.

1.2.5. Принципи та етапи процесу побудови оргструктур управління виробничими й невиробничими підприємствами.

1.2.6. Особливості вибору організаційних структур управління для новостворюваних підприємств різних розмірів і форм власності.

1.3 Формування ринкового середовища

1.3.1. Поняття й загальна характеристика ринкового середовища функціонування підприємств і організацій.

1.3.2. Сутність функцій й типи сучасного ринку.

1.3.3. Складові елементи ринкової інфраструктури.

1.3.4. Загальні принципи та етапи норм поведінки суб'єктів господарювання на ринку.

1.4 Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання

1.4.1 Принципи здійснення, форми, типи й моделі підприємницької діяльності.

1.4.2 Правове забезпечення підприємництва. Підприємницькі договори (контракти, угоди).

1.4.3 Структура договорів і порядок їх укладання. Типовий зміст. Загальні й специфічні умови договору. Формування конкретних умов договору.

1.5 Сучасний технічний та економічний стан підприємств ЖКГ

1.5.1 Еволюція розвитку ЖКГ та причини кризового стану галузі на сучасному етапі.

1.5.2 Технічний та економічний стан житлового господарства.

1.5.3 Технічний та економічний стан підприємств тепл-, водопостачання

1.5.4 Технічний та економічний стан підприємств міського транспорту.

1.5.5 Технічний та економічний стан підприємств міського благоустрою.

Змістовий модуль 2. Формування ринкових механізмів функціонування та розвитку житлово-комунального комплексу (0,5 кредита / 18 годин)

2.1 Цілі та задачі реформування ЖКГ

1. Підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення.

2. Основні задачі реформування ЖКГ:

- забезпечення взаємоузгодження регуляторних функцій центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, створення конкурентного середовища і формування ринку житлово-комунальних послуг, удосконалення тарифної політики;
- досягнення ефективної інвестиційної політики в галузі ЖКГ;

- запровадження стимулів до економічного і раціонального господарювання та використання ресурсів;
- прозорість у прийнятті рішень щодо реформування ЖКГ, розвитку комунальних послуг та встановлення тарифів на них, залучення громадськості до проведення цих заходів;
- доступність житлово-комунальних послуг для громадян з низьким рівнем доходів, адресний соціальний захист населення в оплаті послуг.

2.2 Головні напрямки реформування ЖКГ

2.2.1 Удосконалення системи управління підприємствами і організаціями житлово-комунального господарства всіх форм власності, розмежування функцій органів влади, підприємств-виробників послуг, споживачів житлово-комунальних послуг, розвиток ринкових відносин у галузі.

2.2.2 Поглиблення демонополізації житлово-комунального господарства, створення конкурентного середовища і ринку послуг, реструктуризація підприємств і організацій, формування єдиної соціальної та фінансової політики на території самоврядування, створення сільської комунальної служби в єдиній системі житлово-комунального господарства.

2.2.3 Зменшення витрат та витрат енергоносіїв у житлово-комунальному господарстві, проведення ефективної енергозберігаючої політики.

2.3 Формування ринкових механізмів функціонування

2.3.1. Формування ринкових відносин у житловій сфері:

- розмежування форм власності у житловому фонді, стимулювання його приватизації, формування інституту власника житла;
- створення об'єднань співвласників будинків та квартир у багатоквартирних будинках, неприбуткових організацій для управління та утримання будинку, його ремонту та експлуатації;
- реорганізація та роздержавлення житлово-експлуатаційних організацій, перетворення їх на рівноправних партнерів на ринку^послуг;
- розподіл функцій та запровадження договірних відносин між власниками житла, керуючими компаніями та підрядними організаціями;
- завершення впровадження повного відшкодування вартості надання житлово-комунальних послуг з включенням до оплати житла витрат на проведення капітального ремонту будинку.

2.3.2. Формування ринкових відносин у сфері тепло-, водопостачання та водовідведення:

- формування виробничих та інвестиційних програм на основі перспективних схем тепло-, водопостачання та водовідведення міст і населених пунктів;
- щорічне тарифне регулювання з урахуванням скорочення нераціональних витрат, прозорість формування тарифів;
- проведення моніторингу діяльності підприємств;
- забезпечення обліку і регулювання споживання основних комунальних послуг, що дасть можливість оплати за показниками приладів обліку;
- поетапне перетворення комунальних підприємств тепло-, водопостачання та

водовідведення у відкриті акціонерні компанії.

2.3.3. Формування ринкових відносин діяльності міського електротранспорту:

- розв'язання проблеми подальшої модернізації рухомого складу, розвитку вітчизняного виробництва сучасних трамвайних та тролейбусних вагонів;
- оптимізація та розвиток транспортних схем населених пунктів;
- забезпечення рівних умов конкуренції на ринку транспортних послуг;
- створення акціонерних компаній на базі трамвайно-тролейбусних управлінь, їх служб і діляниць із залученням приватних структур;
- впровадження договірних відносин між виконавцями послуг з пасажироперевезень та замовниками цих послуг; завершення упорядкування пільг на проїзд.

2.3.4. Формування ринкових відносин у сфері благоустрою, міського шляхового господарства, ритуального обслуговування:

- розроблення довгострокового плану озеленення та благоустрою міст;
- створення системи поводження з побутовими відходами шляхом прийняття державної та регіональної програм;
- розроблення методики визначення нормативів фінансування витрат, пов'язаних з ремонтом та утриманням вулично-дорожньої мережі, та відповідних регіональних нормативів;
- удосконалення системи управління об'єктами вулично-дорожньої мережі на засадах моніторингу та економічного аналізу;
- налагодження та розвиток вітчизняного виробництва спеціальної техніки, обладнання, машин і механізмів для обслуговування і ремонту об'єктів ЖКГ

Змістовий модуль 3. Фінансово-економічне правове, методичне і інформаційне забезпечення та забезпечення соціальних гарантій реформування ЖКГ

(0,5 кредита / 18 годин)

3.1 Розв'язання проблеми забезпечення фінансової стабілізації житлово-комунального комплексу

3.1.1. Подолання збитковості ЖКГ та забезпечення стабільного і достатнього поточного фінансування виробництва житлово-комунальних послуг.

3.1.2. Ліквідація заборгованості у сфері ЖКГ.

3.1.3. Удосконалення ціноутворення.

3.1.4. Основні важелі, які створюють достатній рівень фінансування підприємств та організацій ЖКГ:

- забезпечення 100-відсоткової оплати споживачами вартості послуг;
- удосконалення системи надання пільг та субсидій з оплати житла та комунальних послуг;
- забезпечення цільового використання складових тарифу (амортизаційних відрахувань, прибутку тощо) для модернізації і розвитку підприємств і організацій ЖКГ;
- формування фінансово-кредитної системи модернізації та розвитку ЖКГ на території місцевого самоврядування механізму залучення та повернення короткостроковий довгострокових кредитів і інвестицій.

3.2 Забезпечення реалізації соціальних гарантій та соціально-економічні результати реформування ЖКГ

3.2.1. Удосконалення законодавчої та іншої нормативно-правової і методичної бази для реформування житлово-комунального комплексу.

3.2.2. Державна підтримка науково-технічних програм, державних програм розвитку житлово-комунального господарства, його модернізації, створення високоефективного вітчизняного обладнання та механізмів.

3.2.3. Цінова політика, що спрямована на стабілізацію та формування економічно обґрунтованих тарифів, зменшення собівартості послуг, стимулювання заходів щодо ресурсозбереження, впровадження приладів обліку послуг, завершення впровадження диференційованої оплати за житло і послуги залежно від якості.

3.2.4. Соціальний захист: розроблення та реалізація програми адресної допомоги та соціального захисту населення; впровадження системи державних соціальних нормативів у сфері житлово-комунального обслуговування.

3.2.5. Головний принцип захисту споживача - принцип оплати тільки за отримані послуги відповідної якості згідно з нормами і нормативами.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень		
знати: <ul style="list-style-type: none">- зміст економічних категорій;- господарський механізм;- взаємозв'язок явищ та показників;	Виробнича	Організаційна
<ul style="list-style-type: none">- механізм ціноутворення;- методи запровадження стимулів до економічного і раціонального господарювання та виконання ресурсів;- шляхи забезпечення ефективної інвестиційної політики в галузях житлово-комунального господарства.	Виробнича	Організаційна

1	2	3
Відтворювальний рівень		
вміти: 1. Оцінювати явища та визначати тенденції зміни показників; 2. Розрахувати собівартість продукції (послуг) підприємств житлово-комунального господарства; 3. Економічно обґрунтовувати технічні та організаційні рішення; 4. Вибирати ефективні виробничі, технологічні та проектні рішення, що забезпечували б інтенсифікацію та підвищення якості житлово-комунального обслуговування; 5. Виконувати розрахунки тарифів та розробити цінову політику підприємства; 6. Виконувати економічний аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств ЖКГ, виявити резерви підвищення ефективності та використання трудових, матеріально-технічних та фінансових ресурсів, розробляти заходи щодо їх використання у виробництві.	Виробнича	Управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Закон України “Про загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004-2010 роки”, затверджено від 24.06.2004 р. № 1869-IV.
2. Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник. Серия: Экономические науки, № 41, 52.
3. Евсеев А. Стратегия реструктуризации предприятия в условиях кризисной ситуации. / Проблемы управления / , 1999 , №3.
4. Т.П.Юр’єва Фінанси підприємств міського господарства: Навчальний посібник. – Харків: ХДАМГ, 2003. – 329 с.
5. Економіка міського господарства: Навч. посібник. / За ред. Т.П. Юр’євої. – Харків: ХДАМГ, 2002. – 750 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни “Спецкурс з економіки підприємств міського господарства”

Мета дисципліни “Спецкурс з економіки підприємств міського господарства” - надати студентам ґрунтовні знання з основних розділів економіки підприємств міського господарства під кутом зору реформування

галузі задля забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства як первинної ланки суспільного виробництва, а також набуття студентами необхідних практичних навичок, щодо управління ринковою економікою на сучасному етапі розвитку.

Дисципліна надає знання про предмет, навчає оцінювати явища та визначати тенденції зміни показників; розрахувати собівартість продукції (послуг) підприємств житлово-комунального господарства; економічно обґрунтовувати технічні та організаційні рішення; вибирати ефективні виробничі, технологічні та проектні рішення, що забезпечували б інтенсифікацію та підвищення якості житлово-комунального обслуговування; виконувати розрахунки тарифів та розробити цінову політику підприємства; виконувати економічний аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств ЖКГ, виявити резерви підвищення ефективності та використання трудових, матеріально-технічних та фінансових ресурсів, розробляти заходи щодо їх використання у виробництві.

"Спецкурс экономики предприятий городского хозяйства"

Цель дисциплины "Спецкурс экономики предприятий городского хозяйства" - предоставить студентам глубокие знания по основным разделам экономики предприятий городского хозяйства с точки зрения реформирования отрасли ради обеспечения эффективности хозяйствования на уровне предприятия как первичного звена общественного производства, а также обретение студентами необходимых практических навыков по управлению рыночной экономикой на современном этапе развития.

Дисциплина дает знание о предмете, учит оценивать явления и определять тенденции изменения показателей; рассчитывать себестоимость продукции (услуг) предприятий жилищно-коммунального хозяйства; экономически обосновывать технические и организационные решения; выбирать эффективные производственные, технологические и проектные решения, которые обеспечивали бы интенсификацию и повышение качества жилищно-коммунального обслуживания; выполнять расчеты тарифов и разрабатывать ценовую политику предприятия; выполнять экономический анализ производственно-хозяйственной деятельности предприятий ЖКХ, выявить резервы повышения эффективности и использование трудовых, материально-технических и финансовых ресурсов, разрабатывать мероприятия по их использованию в производстве.

"Course of economy of enterprises of municipal economy"

A purpose of discipline is the special "Course of economy of enterprises of municipal economy" - to give students thorough knowledges on the basic sections of economy of enterprises of municipal economy from point of reformation of industry for the sake of providing of management efficiency at the level of enterprise as primary of public production, and also finding of necessary practical skills students

on a management a market economy on the modern stage of development.

Discipline gives knowledge about an object, teaches to estimate the phenomena and determine the tendencies of change of indexes; to expect an unit cost (services) enterprises of municipal economy; economic to ground technical and organizational decisions; to choose effective production, technological and project decisions which would provide intensification and upgrading municipal service; to execute the calculations of tariffs and develop the price policy of enterprise; to execute the economic analysis to expose backlogs of increase of efficiency and use of labour, material and technical and financial resources, develop measures on their use in a production.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для 5 курсу денної та заочної форми навчання)

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Форма навчання	Семестр (и)	Години									Іспити (семестри)	Заліки (семестри)
		Всього	Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Кон.роб	КП/КР	РГР		
Денна	10	54	24	12	12	-	30	15				10
Заочна	10	54	8	4	4	-	46	15				10

2.2. Зміст дисципліни

**Модуль. „Спецкурс з економіки підприємств міського господарства”
(1,5 / 54).**

Змістові модулі:

Змістовий модуль 1 (ЗМ) Економіка міського господарства
(0,5 кредита / 18 годин)

1.1 Сутність поняття “Міське господарство”.

1.1.1 Склад та структура міського господарства.

1.1.2 Поняття підприємства його місія і різноманітні цілі. Головні напрямки діяльності.

1.1.3 Класифікація підприємств та її практичне значення.

Чинники формування й зміни виробничої структури підприємства.

1.2. Управління підприємствами

1.2.1. Поняття та теоретико-методологічна основа класифікації методів управління.

1.2.2. Змістова характеристика економічних організаційно-розпорядчих і соціально-психологічних методів управління.

1.2.3. Організаційні форми реалізації методів управління суб'єктами господарювання різного рівня.

1.2.4. Сутність і параметри організаційної структури управління підприємством.

1.2.5. Принципи та етапи процесу побудови оргструктур управління виробничими й невиробничими підприємствами.

1.2.6. Особливості вибору організаційних структур управління для новостворюваних підприємств різних розмірів і форм власності.

1.3 Формування ринкового середовища

1.3.1. Поняття й загальна характеристика ринкового середовища функціонування підприємств і організацій.

1.3.2. Сутність функцій й типи сучасного ринку.

1.3.3. Складові елементи ринкової інфраструктури.

1.3.4. Загальні принципи та етапи норм поведінки суб'єктів господарювання на ринку.

1.4 Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання

1.4.4 Принципи здійснення, форми, типи й моделі підприємницької діяльності.

1.4.5 Правове забезпечення підприємництва. Підприємницькі договори (контракти, угоди).

1.4.6 Структура договорів і порядок їх укладання. Типовий зміст. Загальні й специфічні умови договору. Формування конкретних умов договору.

1.5 Сучасний технічний та економічний стан підприємств ЖКГ

1.5.6 Еволюція розвитку ЖКГ та причини кризового стану галузі на сучасному етапі.

1.5.7 Технічний та економічний стан житлового господарства.

1.5.8 Технічний та економічний стан підприємств тепл-, водопостачання

1.5.9 Технічний та економічний стан підприємств міського транспорту.

1.5.10 Технічний та економічний стан підприємств міського благоустрою.

Змістовий модуль 2. Формування ринкових механізмів функціонування та розвитку житлово-комунального комплексу (0,5 кредита / 18 годин)

2.1 Цілі та задачі реформування ЖКГ

2.1.1. Підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення.

2.1.2. Основні задачі реформування ЖКГ:

- забезпечення взаємоузгодження регуляторних функцій центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, створення конкурентного середовища і формування ринку житлово-комунальних послуг, удосконалення тарифної політики;
- досягнення ефективної інвестиційної політики в галузі ЖКГ;
- запровадження стимулів до економічного і раціонального господарювання та використання ресурсів;
- прозорість у прийнятті рішень щодо реформування ЖКГ, розвитку комунальних послуг та встановлення тарифів на них, залучення громадськості до проведення цих заходів;
- доступність житлово-комунальних послуг для громадян з низьким рівнем доходів, адресний соціальний захист населення в оплаті послуг.

2.2 Головні напрямки реформування ЖКГ

2.2.1. Удосконалення системи управління підприємствами і організаціями житлово-комунального господарства всіх форм власності, розмежування функцій органів влади, підприємств-виробників послуг, споживачів житлово-комунальних послуг, розвиток ринкових відносин у галузі.

2.2.2. Поглиблення демонополізації житлово-комунального господарства, створення конкурентного середовища і ринку послуг, реструктуризація підприємств і організацій, формування єдиної соціальної та фінансової політики на території самоврядування, створення сільської комунальної служби в єдиній системі житлово-комунального господарства.

2.2.3. Зменшення витрат та витрат енергоносіїв у житлово-комунальному господарстві, проведення ефективної енергозберігаючої політики.

2.3 Формування ринкових механізмів функціонування

2.3.1. Формування ринкових відносин у житловій сфері:

- розмежування форм власності у житловому фонді, стимулювання його приватизації, формування інституту власника житла;
- створення об'єднань співвласників будинків та квартир у багатоквартирних будинках, неприбуткових організацій для управління та утримання будинку, його ремонту та експлуатації;
- реорганізація та роздержавлення житлово-експлуатаційних організацій, перетворення їх на рівноправних партнерів на ринку^послуг;
- розподіл функцій та запровадження договірних відносин між власниками житла, керуючими компаніями та підрядними організаціями;
- завершення впровадження повного відшкодування вартості надання житлово-комунальних послуг з включенням до оплати житла витрат на проведення капітального ремонту будинку.

2.3.2. Формування ринкових відносин у сфері тепло- водопостачання та водовідведення:

- формування виробничих та інвестиційних програм на основі перспективних схем тепло-, водопостачання та водовідведення міст і населених пунктів;

- щорічне тарифне регулювання з урахуванням скорочення нераціональних витрат, прозорість формування тарифів;
- проведення моніторингу діяльності підприємств;
- забезпечення обліку і регулювання споживання основних комунальних послуг, що дасть можливість оплати за показниками приладів обліку;
- поетапне перетворення комунальних підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення у відкриті акціонерні компанії.

2.3.3. Формування ринкових відносин діяльності міського електротранспорту:

- розв'язання проблеми подальшої модернізації рухомого складу, розвитку вітчизняного виробництва сучасних трамвайних та тролейбусних вагонів;
- оптимізація та розвиток транспортних схем населених пунктів; забезпечення рівних умов конкуренції на ринку транспортних послуг;
- створення акціонерних компаній на базі трамвайно-тролейбусних управлінь, їх служб і діляниць із залученням приватних структур;
- впровадження договірних відносин між виконавцями послуг з пасажироперевезень та замовниками цих послуг; завершення упорядкування пільг на проїзд.

2.3.4. Формування ринкових відносин у сфері благоустрою, міського шляхового господарства, ритуального обслуговування:

- розроблення довгострокового плану озеленення та благоустрою міст;
- створення системи поводження з побутовими відходами шляхом прийняття державної та регіональної програм;
- розроблення методики визначення нормативів фінансування витрат, пов'язаних з ремонтом та утриманням вулично-дорожньої мережі, та відповідних регіональних нормативів;
- удосконалення системи управління об'єктами вулично-дорожньої мережі на засадах моніторингу та економічного аналізу;
- налагодження та розвиток вітчизняного виробництва спеціальної техніки, обладнання, машин і механізмів для обслуговування і ремонту об'єктів ЖКГ

Змістовий модуль 3. Фінансово-економічне правове, методичне і інформаційне забезпечення та забезпечення соціальних гарантій реформування ЖКГ

(0,5 кредита / 18 годин)

3.1 Розв'язання проблеми забезпечення фінансової стабілізації житлово-комунального комплексу

3.1.1. Подолання збитковості ЖКГ та забезпечення стабільного і достатнього поточного фінансування виробництва житлово-комунальних послуг.

3.1.2. Ліквідація заборгованості у сфері ЖКГ.

3.1.3. Удосконалення ціноутворення.

3.1.4. Основні важелі, які створюють достатній рівень фінансування підприємств та організацій ЖКГ:

- забезпечення 100-відсоткової оплати споживачами вартості послуг;
- удосконалення системи надання пільг та субсидій з оплати житла та комунальних послуг;

- забезпечення цільового використання складових тарифу (амортизаційних відрахувань, прибутку тощо) для модернізації і розвитку підприємств і організацій ЖКГ;
- формування фінансово-кредитної системи модернізації та розвитку ЖКГ на території місцевого самоврядування механізму залучення та повернення короткостроковий довгострокових кредитів і інвестицій.

3.2 Забезпечення реалізації соціальних гарантій та соціально-економічні результати реформування ЖКГ

3.2.1. Удосконалення законодавчої та іншої нормативно-правової і методичної бази для реформування житлово-комунального комплексу.

3.2.2. Державна підтримка науково-технічних програм, державних програм розвитку житлово-комунального господарства, його модернізації, створення високоефективного вітчизняного обладнання та механізмів.

3.2.3. Цінова політика, що спрямована на стабілізацію та формування економічно обґрунтованих тарифів, зменшення собівартості послуг, стимулювання заходів щодо ресурсозбереження, впровадження приладів обліку послуг, завершення впровадження диференційованої оплати за житло і послуги залежно від якості.

3.2.4. Соціальний захист: розроблення та реалізація програми адресної допомоги та соціального захисту населення; впровадження системи державних соціальних нормативів у сфері житлово-комунального обслуговування.

3.2.5. Головний принцип захисту споживача - принцип оплати тільки за отримані послуги відповідної якості згідно з нормами і нормативами.

2.2.1. Розподіл часу за темами та форми навчальної роботи студента

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Денне відділення				Заочне відділення			
	Л	П	Лз	СРС	Л	П	Лз	СРС
Тема 1. Економіка міського господарства як галузь народного господарства	2	-	-	6	1	1	-	8
Тема 2. Цілі та задачі реформування ЖКГ	2	2	-	4	1	-	-	8
Тема 3. Головні напрямки реформування ЖКГ	2	2	-	6	1	-	-	7
Тема 4. Формування ринкових механізмів функціонування та розвитку житлово – комунального комплексу	2	4	-	6	-	1	-	8
Тема 5. Фінансово – економічне, правове, методичне та інфмаційне забезпечення реформування ЖКГ	2	2	-	4	-	-	-	8
Тема 6. Забезпечення реалізації соціальних гарантій та соціально-економічні результати реформування ЖКГ	2	2	-	4	1	2	-	7
Всього	12	12	-	30	4	4	-	46

2.2.2. Курсовий проект (робота)

Не передбачено

Контрольна робота (для заочної форми навчання): тематика, зміст та завдання згідно методичних вказівок. Обсяг – 15 годин.

2.2.3. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Спецкурс з економіки підприємств міського господарства» навчальним планом передбачено виконання розрахунково-графічного завдання (РГЗ), що виконується згідно з «Методичними вказівками до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни.

Мета РГЗ – поглибити теоретичні знання студента та набути навички системно-цільового підходу до аналізу результатів фінансово-економічної діяльності та розробки пропозицій щодо підвищення ефективності роботи підприємства.

Обсяг у годинах – 30.

2.2.4. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та РГЗ.

Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	Економіка міського господарства як галузь народного господарства	6	6
2	Цілі та задачі реформування ЖКГ	4	8
3	Головні напрямки реформування ЖКГ	6	10
4	Формування ринкових механізмів функціонування та розвитку житлово – комунального комплексу	6	10
5	Фінансово – економічне, правове, методичне та інформаційне забезпечення реформування ЖКГ	4	6
6	Забезпечення реалізації соціальних гарантій та соціально-економічні результати реформування ЖКГ	4	6
	Всього	30	46

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %	
	Денна форма	Заочна форма
Поточний контроль зі змістовних модулів		
ЗМ 1. Тестовий контроль	20	
Контрольна робота	-	20
Реферат	10	10
ЗМ 2. Завдання РГЗ	20	20
ЗМ. 3. Тестовий контроль	20	20
Підсумковий контроль		
Залік	30	30
Всього за модулем	100	100

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		Теми, де застосовується
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1	Економіка міського господарства: Навч. посібник. / За ред. Т.П. Юр'євої. – Харків: ХДАМГ, 2002. – 750 с.	1,2,3,4
2	Т.П.Юр'єва Фінанси підприємств міського господарства: Навчальний посібник. – Харків: ХДАМГ, 2003. – 329 с.	1,4,5
3	Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2002-2005 роки та на період до 2010 року.	2,3,4,5,6
2. Додаткові джерела		
1	Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості робіт (послуг) на підприємствах і в організаціях житлово-комунального господарства. Затверджено наказом Держбуду України від 06.03.2002р. № 47.	4
2	И.И. Мазур, В.Д. Шапиро. Реструктуризация предприятий и компаний. М. «Экономика», 2001.	3,4,6
3	Евсеев А. Стратегия реструктуризации предприятия в условиях кризисной ситуации. /Проблемы управления/, 1999, №. 3.	3,4,6
3. Методичне забезпечення (Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, інструкцій до лабораторних робіт, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1	Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання графічно-розрахункових завдань з дисципліни «Спецкурс з економіки підприємств міського господарства»	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Спецкурс з економіки міського господарства” для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності 7.050107 – „Економіка підприємства”.

Укладач: Тамара Петрівна Юр'єва

План 2009, поз. 471 Р

Підп. до друку 18.11.2009
Друк на ризографі
Замовл. № 5565

Формат 60х84 1/8
Умовн.-друк. арк. 1,1
Тираж 10 прим.

Папір офісний
Обл.-вид. арк. 1,4

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12
